

K 78/P 95

120000869156

АРМОНΙΑ-РУСЕ

K 48/P 95

448360

РУСЕНСКА ФИЛХАРМОНИЯ
носител на орден "Червено знаме на труда"

Сезон 1989 - 1990 г.

= - =

Диригент

А Л И П И Н А Й Д Е Н О В

Регионална библиотека
"Любен Каравелов"

120000869156

Солист

Й О В Ч О К Р У Ш Е В

пиано,

лауреат на международни конкурси

1 декември - петък - Дом на културата - 19,30 ч.

1989

Програма:

.I.

КАРЛ НИЛСЕН –

Седем пиеси из сценична музика към "Аладин"
/първо изпълнение/

- Ориенталски празничен марш
- Сънят на Аладин и танц на утринната мъгла
- Индийски танц
- Китайски танц
- Площад в Испания
- Танц
- Негърски танц

КЛОД ДЕБЮСИ –

Фантазия за пиано и оркестър

- Andante ma non troppo
- Lento e molto espressivo.
- Allegro molto

.II.

РИХАРД ШРАУС –

"Буржоата – благородник"

Оркестрова сюита из музиката към комедията
на Молиер /първо изпълнение/

- Увертюра към Първо действие
 - Менует
 - Учителят по фехтовка
 - Появяване и танц на шивача
 - Менует на Люли
 - Куранта
 - Появяване на Клеонт
 - Трапезна музика и танц на младите готвачи
-
-

КАРЛ НИЛСЕН
/1865 – 1931/

– СЕДЕМ ПИЕСИ ИЗ СЦЕНИЧНАТА МУЗИКА
КЪМ "АЛАДИН" –

Името на големия датски композитор Карл Нилсен е известно на малцина. Но в началото на нашето столетие той е една от най-влиятелните и авторитетни фигури сред духовния елит на Дания. Днес авторът на шест симфонии, две опери, три инструментални концерта, редица оркестрови пиеси, песни и множество камерно-инструментални опуси, с право е считан за един от класиците на датската музика – така както Григ за Норвегия и Сибелиус за Финландия. "Нилсен стана един от великите новатори на датското изкуство – пише Кай Оге Бруун, автор на обширната "История на датската музика" – Но неговото новаторство има особен характер. То не се вмести в рамките на някакво направление, не се опира на някаква теория или на коренна промяна на музикалната система. То израства последователно и интензивно от недрата на датската култура и начин на мислене..."

Връх в творчеството на Нилсен е несъмнено неговото симфонично наследство. Но не по-малко продуктивен и оригинален е композиторът и в другите жанрове. Доказателство в случая е неговата музика към спектакъла на Адам Оеленшлегер "Аладин" /1918 г./ – живо, артистично и изобретателно решена, партитура напълно в духа на т.н. "приложни" музикални жанрове.

КЛОД ДЕБЮСИ

/1862 – 1918/

= ФАНТАЗИЯ ЗА ПИАНО И ОРКЕСТЪР =

"Фантазията" принадлежи към цяла група произведения /предимно камерни/, създадени от Дебюси между 1887 и 1891 год., в период на стремително съзряване, непосредствено след специализацията му в Италия като носител на авторитетната за времето си "Римска премия". Тази ранна творба на Дебюси е в действителност първата в неговото творчество мащабна и значима концертна композиция. Фантазията за пиано и оркестър разбира се отстъпва пред най-известните инструментални произведения на Дебюси, но нека не забравяме, че по това време композиторът е все още в "предверието" на зрелостта – макар, че няколко години по-късно не закъснява да се появи и първият шедьовър – "Следобедът на един фавн".

И все пак, "Фантазията" си остава една твърде необикновена и новаторска за ранното творчество на композитора творба, в която опитът на Дебюси да надмogne старите представи за форма, стил и образност е в много отношения успешен. Може би най-"видима" в този смисъл е одухотворената сетивност на нейната мелодика и онзи "тръпчив" и чувствен хедонизъм на речта /особено в бавния дял на II част/, тъй характерен за зрелите опуси на Дебюси. Неслучайно по-късно именно Морис Равел открива в тази композиция особено очарование и красота.

Сценичната съдба на тази композиция е доста странна. Първото ѝ изпълнение пропада почти скандално, поради несъгласието на Дебюси творбата да бъде представена частично. Тя е публикувана и изпълнена за първи път едва след неговата смърт, през 1919 год., с Алфред Корто.

РИХАРД ШРАУС

/1864 - 1949/

= ОРКЕСТРОВА СЮИТА ИЗ МУЗИКАТА КЪМ КОМЕДИЯТА
НА МОЛИЕР "БУРЖОАТА - БЛАГОРОДНИК" =

Най-значителното, което Рихард Шраус създава в областта на оркестровата музика, свързваме обикновено с жанра на симфоничната поема. Но към прочутите "Тил Ойленшпигел" и "Дон Жуан" сега спокойно можем да прибавим и една друга, макар и по-малко известна композиция на Шраус, появила се за първи път през 1912 год. и замислена в сътрудничество с писателя Хуго фон Хофманстал. Става дума за музиката към комедията на Молиер "Буржоата - благородник", написана спонтанно, в знак на благодарност към големия немски режисьор Макс Райнхард, поставил в Дрезден неговата опера "Кавалерът на розата". Идеята на Шраус е да напише малка комедия с музика, предназначена за немския театър в Берлин.

Замисълът дава великолепен резултат, независимо, че комедията на Молиер съвсем не е сред най-доброто в неговото творчество. Шраус създава една удивително богата, свежа, колоритна и изразителна в стилистиката си творба, наситена с "архаични" стилизации и "ретро-ходове" ала Люли и старата европейска музикална класика, пропита от духа и съвършенството на един типично шраусовски неокласицизъм. Никога Шраус не е музицирал с такава лекота и непосредственост, както в тази необикновена композиция, написана по думите на автора просто "между другото". Може би именно заради това композиторът запазва до дълбока старост особена привързаност и страст към тази партитура. "Тази постановка може да послужи като украшение на всеки театър!" - четем в спомените на Рихард Шраус

за съдбата на неговите премиери.

Оркестровата сюита, съдържаща най-ефективните пиеси от музиката към комедията Молиер се приема с истински възторг на премиерата през 1920 година. Тази камерна и по моцартовски изящна партитура е наистина находка за оркестровата музика на двайстото столетие.

Предлагаме на вашето внимание кратка извадка от първото издание на Молиер у нас през 1890г., в което комедията е със заглавието "Благородникът" /комедия в три действия, побългарена от Х.Генадиев/:

Действие първо.

Явление I.

Учителят по музиката и учителят по танца

Учителят по танца: Е, приятелю, сега не можем да се оплакваме, че нямаме работа.

Учителят по музиката: Късо го режи. Намерихме си човек тъкмо какъвто ни трябва. Да живееш бе, господин Йордан /вм.Журден,б.а./, и да даде господ всичките хора да бъдат като тебе, само за благородство и за големи работи да бъдат ват.

Учителят по танца: А аз не съм съгласен с тебе. Аз бих предпочел ученикът ми да отбира повече от нещата които му преподавам.

Учителят по музиката: Бе я си гледай работата! Малко отбира, но нали плаща много? Както върви светът днес, изящните изкуства имат нужда повече от пари нежели от оценение.

Учителят по танца: Право да ти кажа, мене ми се иска и малко слава. Ръкоплясканията ми правят удоволствие. Че какво казваш бе! малко ли наказание е да работиш за глупави хора, да даваш на варвари хора да се произнасят върху произведения назначени за деликатни души? Ти каквото щеш казвай, но удоволствието е да работиш за хора способни да чувстват изтънчеността на изкуството,

на хора, които умеят да ценят хубостите на известно произведение и да гъдълигат честолюбие-то ти. Да, най-приятна награда за работата ти е да видиш, че я оценяват хората и я удобряват с ръкоплясканията си. По мое мнение, в света няма по-голяма награда за трудове; сладко нещо са похвалите от просветени хора.

Учителят по музиката: Съгласен съм, споделям твоето мнение, но пак таманът не е и хляб. Похвалите на хранят човека, при тях трябва и нещо звънливо. А знаеш ли, най-доброто средство да възхвалиш някого пак си е да го хвалиш със златце. Наистина, господин Йордан е човек с познания твърде ограничени, говори само глупости и ръкопляскането му не е от сърце; но затова пак и джебовете му какви са дълбоки...!

ЙОВЧО КРУШЕВ е роден през 1957 год. Завършва БДК в класа на проф. Джулия и Константин Ганеви.

През 1978 год. печели лауреатско звание на международния конкурс "Виоти" – Верчели, Италия и почетен диплом на международния конкурс "Чайковски" в Москва. Участва в международните фестивали "Софийски музикални седмици", "Варненско лято", "Мартенски музикални дни", както и в Дните на камерната музика – Габрово. Концертира активно в страната и в чужбина – Италия, Холандия, Западен Берлин. От 1979 год. следва композиция в класа на проф. Александър Райчев. През 1983 год. получава специалната стипендия на Съюза на българските композитори "Панчо Владигеров", а през 1984 год. на международния конкурс за композитори Варало – Валенсия /Италия/ получава Специалната награда за Сонатата за кларинет и пиано. Негови произведения се изпълняват в Унгария, Западен Берлин, СССР, Япония, Франция и др. Член е на Кабинета на младия композитор при СБК. През 1986 год. Йовчо Крушев получава заслужено признание за изпълнителското си майсторство – V награда и лауреатско звание от международния конкурс "Чайковски" в Москва.

Програмата подготви:
Ива Чавдарова

